

VÖRÖS LOBOGÓ

Az R. M. P. Arad-városi és rajoni bizottsága, a városi és rajoni néptanács lapja

XIII. évfolyam, 3901. szám

1957. szeptember 13. péntek

4 oldal, 20 bani

Közlemény

a Román Népköztársaság és a Kínai Népköztársaság műszaki-tudományos együttműködési vegyesbizottságának 5. ülészakaról

A Román Népköztársaság és a Kínai Népköztársaság műszaki-tudományos együttműködési vegyesbizottsága augusztus 5. és szeptember 10. között Bukarestben tartotta meg 5. ülészakáját.

Az ülészakák munkálatai alatt számos határozatot hoztak a két baráti ország műszaki-tudományos együttműködésének továbbfejlesztéséről.

A szeptember 10-én aláírt jegyzőkönyv értelmében a Román Népköztársaság különféle műszaki dokumentációt és mintát adt át a Kínai Népköztársaságnak közlejtőipari, textilipari, porcelánipari, kémiai, élelmiszeripari, gépipari, mezőgazdasági és más ipari ágazatokban. A jegyzőkönyv tartalmazza a két ország közötti együttműködés területeit, valamint a konzervgyártásnak a tanulmányozására. Ezen kívül egy román szakembert küld a Kínai Népköztársaságba, hogy tanácsokkal szolgáljon a nyersolaj elektromos emulziójának előállítására szolgáló berendezések kérdésében, stb.

A Kínai Népköztársaság műszaki dokumentációt adt át a Román Népköztársaságnak közlejtőipari, textilipari, porcelánipari, kémiai, élelmiszeripari, gépipari, mezőgazdasági és más ipari ágazatokban. A jegyzőkönyv tartalmazza a két ország közötti együttműködés területeit, valamint a konzervgyártásnak a tanulmányozására. Ezen kívül egy román szakembert küld a Kínai Népköztársaságba, hogy tanácsokkal szolgáljon a nyersolaj elektromos emulziójának előállítására szolgáló berendezések kérdésében, stb.

A bizottság elhatározta, hogy nagyobb lendületet adnak a két ország tudományos kutató intézetei közötti műszaki-tudományos együttműködésnek.

Az ülésszak meleg baráti légkörben folyt le, s mindkét fél részéről megnyilvánult az őszinte segítőkészség.

A kínai küldöttség meglátogatott a Román Népköztársaságban több közlejtőipari, vegyipari és kohászati üzemet, gyárat és intézetet.

A közelgő mezőgazdasági társulás

— Javasolom, hogy az új mezőgazdasági társulásnak Lenin utja nevet adjuk — mondotta Gabor Teodor elvtárs. A nagy tapsvihar, amely a javaslatot követve, azt jelezte, hogy mindenki helyeselte a kijelentést.

Ez a jelenet a mikolakai mezőgazdasági körzet épületében játszódott le a napokban, amikor néhány dolgozó paraszt új mezőgazdasági társulást alakított.

A mikolakai egyéni gazdálkodó dolgozó parasztek egy része, — látva a körzetükben lévő mezőgazdasági társulás eredményeit, — úgy döntött, hogy szakít az egyéni gazdálkodással s a közösségben dolgozik. Elhatározták, hogy új társulást alakítsanak, s ehhez segítségért kérést a városi pártbizottságtól és a városi néptanács végrehajtó bizottságától. Amikor a támogatást megkapták, kezdeményező bizottságot alakítottak. Ennek élére Gabor Teodor középparasztot állították, aki fáradságot nem ismerve dolgozott. Rövid idő alatt sikerült is 31 családot meggyőzni a társulás megalakításának előnyeiről.

Az alakuló közgyűlésre valamennyien eljöttek, hogy megbeszéljék megvitatassák a kérdést. Ott volt Ardelean Teodor 2,08 hektáros középparaszt, az első sorban foglalt helyet Miculita Teodor, Nadaban Petru 5,17, illetve 6,20 hektáros középparaszt és mások. A 31 család 88,90 hektár földet tömörített. Ez után közösen könnyebben és kevesebbet dolgoznak, de a jövedelmük nagyobb lesz. Mert hát gépekkel végzik a munkát és a fejlett agrotechnikai módszereket alkalmazzák. A viták során mindannyian követelték a társulás megalakulását.

Ezt követően megválasztották a vezetőtanácsot, meghatározták a társulás nevét. A vezetőtanács élére Gabor Teodor elvtársat választották.

A mikolakai Lenin utja mezőgazdasági társulás, a tizedik Arad-városi mezőgazdasági körzetében.

A Vöröskereszt Hete eseményeiből

Szeptember 9, az ápolónők napja

Az ápolónők napját szeptember 9-én ünnepelték meg. Ez alkalommal felköszöntötték a város kórházainak, poliklinikáinak, szülészeti otthonainak, szanatóriumainak élénjáró ápolónőit. A G. Dimitrov gyár dolgozóinak

rágcsókorrall üdvözölték Crisan Marcela ápolónőt, aki odaadón ápolja a betegeket. A Vörös Kereszt városi bizottsága több jól dolgozó, önkéntes vöröskereszt ápolónőnek az „Elenjáró ápolónő” címet adományozta.

Kiüntetést kaptak: Fodor Agnes, Dama Ilona, a TEBA gyár dolgozója, tartalékos ápolónő, Berca Maria háziaszony, tartalékos ápolónő és Schreiber Domnica, az ápolónőiskola oktatója.

Szeptember 10, a vénadók napja

Ezen a napon a Vörös Kereszt városi bizottsága, találkozózt szervezett a vénadók, valamint azokkal, akik verálomlésztes útján nyerték vissza egészségüket. A találkozó alkalmával dr. Juhász Miklós előadást tartott a verálomlésztes szerepéről az orvos tudományban. Ráműtött arca, milyen nagy jelentősége van a vénadók tábora kiszélesítésének.

A találkozó során Lazarovici Ilarion, a G. Dimitrov gyár esztérgályosa emelkedett szőlásra. Elmondotta, hogy nemrég épült fel betegségeiből, s ezt a verálomlésztesnek köszönheti. Régióta bete-

geskedik, de a múlt rendszerben nem állt módjában megvásárolni a verálomlészteshez szükséges vért, gyógyeszkert. Azért, hogy most visszakapta egészségét, köszönettel tartozik mindazoknak, akik vérükkel visszaadták egészségét. Aztán Kótró Rozália, a D. C. 30 gyár fonónője emelkedett szőlásra.

— Nem tudom ki adta a vért, hogy én meggyógyuljak, hogy újra egészséges anyja legyenek a gyermekeim — mondotta. — De ismeretlenül is köszönetet fejezem ki a vénadónak és az orvosoknak, akik egészségemet helyreállították.

A vénadók is felszóltak az értekezleten, felajánlották további segítségüket, támogatásukat.

Az értekezlet végén Szabó András, a Vörös Kereszt városi bizottságának titkára átadta a vénadónak a „ki tüntetett vénadót” címet. Megkapták e címet: Motiu Ecaterina, a vajgyár dolgozója, Blaga Teodor, a városi néptanács mezőgazdasági osztályának mérnöke, Kiss Károly, a Május 1 szövetkezet dolgozója, Chira Augustin, a közlejtőszerszámgyár és Schlesinger András, a December 30 gyár dolgozója, aki harmincszor adott vért.

Szeptember 11, az orvosok napja

A Vörös Kereszt Hete keretében ezen a napon a Vörös Kereszt Arad-városi bizottsága üdvözölte mindazokat az orvosokat, akik tevékeny

munkát fejtettek ki a Vörös Kereszt szervezet keretein belül. Oklevelet kapott jó munkájától: Pescariu Ion, az RNK érdemes orvosa,

dr. Rosenberg Zoltán, dr. Grecianu Ioan, dr. Dan Ioan, dr. Metter Ernő, dr. Fluture Virgil, dr. Kiss Sarolta és mások.

Látogatás a Fructexportnál

Sokan nem is sejtik, hogy a Fructexport határainkon túl is hírnevet, elismerést szerez hazánk gyümölcseinek, bortermékeinek, konyhakerti növényeinek. Mert bizony ez a vállalat az évek folyamán igen széles külföldi kapcsolatokat kötött.

A kimutatások között lapozgatva láthatjuk, hogy gyümölcsöt és fűszereket nemcsak a Szovjetunióba, Kelet-Németországba, Csehszlovákiába és a többi népi demokrátiás államba szállítanak, hanem a nyugati országokba is, mint például Svédországba, Angliába, az Egyesült Államokba, Nyugat-Németországba, stb. Kapcsolataik révén érthetők el, hogy paradicsomból 115 százalékban teljesítették az értékesítési tervet. Hasonlóképpen teljesítették a földieper, a hagyma, az erdei málna, s más termények export-tervét. Hogy még jobban érzékeltessük a nagymennyiségű exportát, megemlítenék a gyümölcsök és a fűszerek értékesítését. A gyümölcsök és a fűszerek értékesítését egy részét hűtő vagonokon szállítják s így az áru megőrzi frissességét.

Hogy a mindinkább növekvő keresletnek eleget tölhessenek, idejében szerződést kötöttek a kollektív gazdaságokkal, egyéni zöldterületekkel. Ez biztosítja a folyamatos áruezellátást. Dinnyéből is állandóan újabb szállítmányok érkeznek, s minden kétséget kizáróan a dinnye értékesítésében is teljesítik feladatukat. A hónap elején 93 százalékban teljesítették a

paprika export tervét is, ami szintén biztató, hiszen most megjavában folyik a paprika felvásárlása.

Az eredmények elérésében jelentős érdemeket vállalt a kollektív gazdaságoknak, amelyek nagymennyiségű és megfelelő minőségű árut adtak át. Elsősorban a kisiratosi Szabó Árpád kollektív gazdaságot kell megemlítenünk, amely mindent elkövetett, hogy az átadott áru a legjobb minőségű legyen. Mind a melegágyi uborka, mind pedig a korai paradicsom, vagy a többi zöldségféle minőségi exportára volt. Ez a kollektív gazdaság nem kevesebb, mint 25 hektáron termelt konyhakertészeti növényeire kötött szerződést a Fructexporttal, ami nagymennyiségű, jömnőségű árut jelent. Dicséret illeti a szentlányi kollektív gazdaságot is, akik szintén jömnőségű uborkát adtak el, azonban teljesen indokolatlanul a paradicsomot másfelé szállították. Elismeréssel nyilatkozhatunk még az alunisi, a sági és a frumseri kollektív gazdaságokról, valamint számos egyéni zöldterületéről, akik szintén jömnőségű és egészséges áruval örvendeztettek meg a Fructexport átvévo egységeit.

Az Azerbajdzsáni Szovjet Szocialista Köztársaság

Az Azerbajdzsáni Szovjet Szocialista Köztársaság hatalmas iparral, sokoldalú mezőgazdasággal és magas kulturális rendelkezéssel rendelkező köztársaság. Azerbajdzsán legfontosabb természeti kincse a petroleum. A nemzetgazdaságnak ez az ága haladott technikával van ellátva. Az azerbajdzsáni petroleumi munkások jogosan büszkélkednek tengeri petroleumi-kutjaikkal. A Káspi-tó melőlől jelenleg az azerbajdzsáni petroleum több mint 30 százalékát vonják ki. A köztársaságban széleskörű kltatási vannak a petroleum és a gáz-kiemelés növelésére. A nemrég felfedezett lelőhelyek egyike már ebben az évben is 2.200.000.000 köbméter gázt fog adni.

Egyéb, a régi Azerbajdzsánban nem létező iparágak nagy fejlődésnek indultak. A napfényes sztyeppéken létrejött Sumgait — a fémkémcsók városa. Daszkészán városban nagy

mennyiségű vasércet termelnek ki a Transzkaukázus vállalat részére. Mingecsaúr városban működik az egyik legnagyobb transzkaukázusi vízierőmű. Ebben a városban sok nehézszerelő és könnyűipari vállalatot létesítettek.

Az utóbbi öt év folyamán a gyapot-termesztés — Azerbajdzsán mezőgazdaságának főága — megkészenedött, a gabonatermesztés 1,2-szeresére emelkedett. Valóavált az azerbajdzsáni parasztek álma — a föld mértégseregi öntözése. A kilométerek ezreire elterülő csatornák a hatalmas pusztaságokat termékeny földelké változtatták. Sikeresen fejlődik a szőlészet és a gyümölcstermesztés.

A szovjet hatalom éveiben Azerbajdzsánban valóságos kulturális dalom ment végbe. Negyven évvel ezelőtt a helybeli lakosságnak 90 százaléka írástudatlan volt. Ma a köztársaság ezernyi iskolájában több

Folynak az őszi munkálatok

Szedik a cukorrépat

A mikolakai Muresul társulás földjén is beérett a cukorrépa. Az idén 30 hektáron vették ebből a jól jövedelmező ipari növényből. Néhány napja kezdtek meg a szedést és máris több, mint a felével elkészültek. A répat be is szállították az aradi cukorgyárba Képünkön: Crisan Savu, Sasu Moisa, Nadaban Petru és családtagjaik szedik a cukorrépat.

Tisztítják, vetik a magot

Bebizonyosodott, hogy a bőséges terméshez az aradi társulásokhoz nem elegendő csupán a talaj idejében és jó körülmények között történő előkészítése. Kiváló, jó vetőmag is szükséges ehhez. Ezért már most készülnek vetőmagjaikat tisztítani. Tisztítják és csávazzák az őszi vetésre kerülő magot. Legtöbb helyen ellenőrzik a vetőmag csiraképességét és az a gabona,

amely nem eléggé csiraképes, nem kerül a földbe. Azt becselik a gabonabegyűjtő központnál jömnőségű vetőmagra. Rajonunkban eddig 178 tonna gabonát készítettek elő vetésre. Az előkészítés főleg Félegyházán, Zimándujfalun és Pankótán halad jól.

Rajonunkban megindultak a vetőgépek is, szorgalmasan vetik a kollektívisták. Nem bu-

zát, hanem repcét. A rajonban eddig 245 hektáron vetettek őszi repcét. Legtöbbet a vingai kollektív gazdaságban, ahol 100 hektáron szórták el a repcemagot. Jól halad ez a munka a félegyházi kollektív gazdaságban is, ahol 50, valamint a fiscutiban, ahol 30 és a keresztesi kollektívban, ahol 40 hektáron vetettek őszi repcét.

Halad a betakarítás

Rajoniszerte megkezdődött és gyors ütemben halad a kapásnövények betakarítása. Különbözőképpen a burgonya felszedésével állnak jól ezt a munkát 81 százalékkal végezték el. Monostoron, Sofronyán, Világoson, Szentmártonon, Vingán, Kovaszinon, Félegyházán, Vladimirescun értek el jó eredményt. Ezeken a helyeken a burgonyával bevetett egész területről felszedték ezt a terményt.

Jól halad a napraforgó betakarítása is. No-

ha a kedvezőtlen időjárás késleltette a napraforgó beérését, betakarítását mégis 30 százalékban már elvégezték. A kovaszinci, lakerti és vladimirescui kollektívisták, valamint a szentlányfalvi mezőgazdasági társulás tagjai 100 százalékban elvégezték.

A dolgozó parasztek megkezdtek a kukorica törését is. A monostoriak eddig 5, a kovaszinciek pedig 10 hektáron végezték el a kukorica betakarítását. A munka üteme fokozódik és mind jobban kiterjed más egységekre is.

Hazánk művészeti és irodalmi életének

külföldi sikerei

Az utóbbi években egyre inkább elmélyülnek országunk kulturális kapcsolatai a közeli és a távoli országokkal egyaránt. Románia ma már nem csak közlejtőipari, faipari és mezőgazdasági névvel, hanem a határokon túl — egyre ismertebbé válnak művelődési életünk eredményei, hagyományaink és kultúrforradalmunk eredményei is.

Ebben az évben is szép számmal szerepeltek külföldön művészeink. Különösen nagy sikerrel és sokféleképpen képviselték magukat zenekultúránk. Itt talán első helyen kell emlékeztetnünk Constantin Silvestri idei külföldi turnéjára, melynek során a külföldi sajtó egyhangú véleménye szerint osztatlan sikert aratott Moszkvában éppúgy, mint Londonban, vagy Brüsszelben.

Ez év tavaszán román művészcsoport tartott előadást Brüsszelben, nagyszámú közönség előtt: Maria Volonescu és Lella Cincu szopránénekesnők, valamint Nicolae Herlea és Traian Popescu énekesek: román operaszíndarokkal.

és népdalokkal vendégszerepeltek. Ismertek és kedveltek külföldi művészkörökben a román klasszikus zene legkiválóbb képviselői mellett a modern zeneszerzők művei is. Külföldi sajtóközvetítések szerint mindig nagy érdeklődés kísért a külföldön a román népi együttesek vendégszereplését. Tavaly a Ciocirila népi zenekar, az idén a Giulesti CFR színház népi ének- és táncgyűjtemény aratott nagy sikert Törökországban, Iránban.

Az utóbbi években egyre gyakrabban veszünk részt nemzetközi kiállításokon. Az idén főként népművészeti és képművészeti kiállításokkal szerepeltünk külföldön. Román népművészeti kiállítást rendeztünk a Német Szövetségi Köztársaságban és Rómában; kézműves kiállítás volt februárban Stockholmban, melyen 18.000 látogató gyönyörködött a kiállított művészi tárgyakban.

Damaszkuszban áprilisban nyílt meg egy román kiállítás „A színház a Román Népköztársaságban” címmel, melynek gazdag fényképanyagát több ezer néző megtekintte. New-Delhiben, a februárban megrendezett nemzetközi képművészeti kiállításán nagyszámú klasszikus alkotással vettünk részt. Mun Hak Su neves koreai festőművész tollából nemrég terjedelmes elismerő cikk jelent meg a román képművészetről. A cikk anyagát itt adjuk gyűjtötte. Képművészeti kiállítást rendeztünk az idén a leningrádi Ermitázsban is, Ausztriában és Franciaországban pedig román képművészeti kiállításokkal szerepeltünk külföldön. A román kultúrkincsek, a hagyományok és kultúrforradalmunk eredményei mellett igyekszünk megismertetni a külfölddel a hazánkban élő nemzeti kisebbségek gazdag, színes kultúráját is. Legkészen állunk arra, hogy a Gy. Szabó Béla jarmetszetéből rendezett, osztriai sikerű brüsszeli és liegei kiállítás. Liege város elis-

Folytatás a 2-ik oldalon.)

IMSZ szervezeteink életéből

Az új tagok felvétele — állandó feladat

A szervezeti élet, az eddigi tapasztalatok mindennél meggyőzőbben igazolják, hogy az IMSZ alapszervezetek munkája javul, erősödik, ha új tagokat vesznek fel. Az IMSZ rajoni bizottságának irányításával a legtöbb alapszervezet megértette a tagfelvétel fontosságát és rendszeresen foglalkozik a szervezeti kívüli ifjak nevelésével, hogy soraikból a legjobbakat bevonják a szervezeti életbe. Bizonyított erre az is, hogy az elmúlt hónapokban egyre több dolgozó paraszt ifjú lépett be az Ifjúsági Szövetség helyi szervezeteibe. Júniusban például 53, júliusban 58, augusztusban pedig 62 felvételt kénytelen vitatni meg az IMSZ alapszervezetek.

Ezek a számok igazolják, hogy rajonunk legtöbb IMSZ szervezete állandó feladatának tekintti az új tagok felvételének kérdését. Az IMSZ rajoni bizottságának tagjai, az aktivisták, a területi instruktorok és az alapszervezetek bizottságai fáradságtalanul politikai-meggyőző tevékenységet végeznek a falusi fiatalok sorában, ismertetik pártunk célkitűzéseit, szeretik el a tükrelemmel vonják be az arra érdemes ifjakat az egész nép előtt álló feladatok maradványainak teljesítésének munkájába. Voltak időszakok, amikor a mezőgazdasági szocialista egyesületekben négyesen több ifjút vettek fel IMSZ tagnak, mint a községekben és falvakban a magánszektorból. Ez az arány nem felelt meg a követelményeknek és ezt az IMSZ rajoni bizottsága is felismerte. Ezért különösen nagy figyelmet fordított a magánszektorban dolgozó fiatalok bevonására az IMSZ tagok sorába. Augusztusban 32 egyenlő gazdaságú dolgozó paraszt ifjú lépett be az IMSZ alapszervezetekbe.

Az alapszervezetek szem előtt tartották, hogy azokat az ifjakat vegyék fel tagjaink sorába, akik arra méltónak bizonyultak, akik példamutatóan végzik feladataikat, elismerik a termelőmunkában és nem húzódnak el a valószínűleg közérdekű munkától, ha valamelyik közérdekű munkáról van szó. Megemlíthetjük Kovács Lajos, a kiserőszaki kollektív gazdaság eltermelőjét, Marita Teodort, a monostori állami gazdaság elnökét, Lacatus Gheorghet, a pankoti mezőgazdasági társulás tagját, Cihó Florica galsai fiatal és másokat, akik valóban kiérdemelték a megfeszített IMSZ tag címet.

A gyakorlati munka során meggyőződünk arról, hogy az eredmények leginkább ott mutatkoznak, ahol a területi instruktor és a szervezeti titkár rendszeresen, felelősséggel foglalkozik az új tagok felvételével. Kovácsné községben például az IMSZ szervezet ebben az évben 20 tagot vett fel. Itt minden hónapban vesznek fel új tagokat a szervezeti kívüli ifjak legjobbjai közül. Armasolu Ioan területi instruktor és Hias Teodor titkár egyik legfontosabb feladatuknak tekintik a szervezeti állandó erősítését. Augusztusban hét új tag lépett be a szervezetbe. Hasonló a helyzet Kereszt községben is.

Elvélve még előfordul, hogy egyes

alapszervezeti bizottságok és területi instruktorok megelégednek a tagfelvételi kérdésről, nem végeznek állandó jellegű nevelőmunkát a falusi fiatalok sorában. Ez a helyzet Horia községben, ahol Botocan Adam titkár és Balau Cornel területi instruktor másodrendű kérdésnek tekintik az új tagok felvételét. Ezt az is bizonyítja, hogy ez évben még egyetlen taggal sem erősítették az IMSZ alapszervezetet. Nem különb a helyzet a zádorlaki kollektív gazdaságban sem, ahol az IMSZ alapszervezet ebben az évben csupán egyetlen tagot vett fel.

Az említettkből kitűnik, hogy ott, ahol a területi instruktorok és az IMSZ szervezeti titkárok behatárolt feladatokat látják el, ahol a területi instruktorok és az alapszervezetek bizottságai fáradságtalanul politikai-meggyőző tevékenységet végeznek a falusi fiatalok sorában, ismertetik pártunk célkitűzéseit, szeretik el a tükrelemmel vonják be az arra érdemes ifjakat az egész nép előtt álló feladatok maradványainak teljesítésének munkájába. Voltak időszakok, amikor a mezőgazdasági szocialista egyesületekben négyesen több ifjút vettek fel IMSZ tagnak, mint a községekben és falvakban a magánszektorból. Ez az arány nem felelt meg a követelményeknek és ezt az IMSZ rajoni bizottsága is felismerte. Ezért különösen nagy figyelmet fordított a magánszektorban dolgozó fiatalok bevonására az IMSZ tagok sorába. Augusztusban 32 egyenlő gazdaságú dolgozó paraszt ifjú lépett be az IMSZ alapszervezetekbe.

Horia és Zádorlak községek IMSZ alapszervezeti bizottságainak is az új tagok felvételével kapcsolatosan. Ezt a feladatot csak akkor teljesíthetik sikerrel a községi IMSZ alapszervezetek, ha állandóan és behatárolt feladatokat látják el a területi instruktorok, az aktivisták nevelésével. Eppen ezért, szükséges, hogy az IMSZ szervezetek titkárai, a területi instruktorok, az aktivisták ne tekintik másodrendű, hanem elsőrendű feladatuknak az alapszervezetek új tagok felvételével történő megerősítését. Minden községben meg vannak a kellő feltételek ahhoz, hogy új tagokat vegyenek fel soraiukba az IMSZ alapszervezetek. Csúpan eleven politikai nevelőmunkára van szükség. Községi és falusi IMSZ alapszervezetek bizonyítsák be, hogy képesek erősíteni soraikat a termelőmunkában kitűnő legjobbak, legfontosabb ifjakkal.

Schiff László,
az IMSZ rajoni bizottságának első titkára

Néhány szó az önköltség helyzetéről
A REFACEREA GYÁRBAN

A Refacerea konzervgyárban a termelési kampányjelenleg, a nyersanyagbeszerzés ugyanis az évnek csak egy bizonyos szakaszára korlátozódik. Ez mégsem jelent azt, hogy néhány hónapi munka után teljesen leáll a gyár. A gyümölcs és zöldségkonzerválás után késő ősszel megkezdik a pulpokból a dzsemek, gyümölcslevek készítését, majd télen a hús- és halkonzervek gyártását. Téli végén, koratavasszal — jóval a tulajdonképpeni kampánykezdés előtt — megkezdődnek a karbantartási munkák, az általános javítás, a gyártási idejének előkészítése. Ez a kampányjellegű termelés az önköltségben bizonyos változásokat idéz elő, így az önköltség a gyártási jellegűtől függően, mindig más és más képet nyújt.

Hogy az önköltség helyzetéről átfogóbb képet nyújthassunk, fölvetelül vissza kell pillantanunk az év első negyedére. Ebben az időszakban értékes megtakarításokat könyveltek el a gyárban: 863.000 lej. Így tehát az önköltség kedvezően alakult, ez év elején 1956-al szemben a tervezésített 11,37 százalékos csökkentéshez viszonyítva sikerült 12,03 százalékat elérni. Ehhez jelentősen hozzájárult a szállítási olcsóbbá tétele, a segédanyagok fogyasztási normájának, valamint az üzemesszállítók különböző költségeinek csökkentése. Ebben az időszakban készült el például az a futószalag is, amellyel a készárut a raktárba szállítják.

A második negyedben az önköltség helyzete ugyancsak a munka helyes megszervezését bizonyítja, mert ebben az időszakban sikerült a különböző kiadásokat csökkenteni.

Mikor a félévi helyzet összegzésére került sor, bebizonyosodott, hogy eleget tettek az önköltségi tervben előírt feladatoknak. A tényleges gyártási idején június első napjain kezdődött. Már akkor is igyekezett nyilvánulni meg az önköltség csökkentése. A gyártási költségekkel a nem teljes gyártási hónap alatt, júniusban körülbelül 100 ezer lej takarított meg.

Az önköltségi terv megvalósítása, illetve az önköltség csökkentése az első félévben a kispépesítéseknek, a termelés különböző szakaszai helyes megszervezésének, a szállítási költségek csökkentésének eredménye. Nemcsak a szállítási költségek csökkentésének eredményei például az üvegek futószalagján történő szállítása, hanem ezáltal lényegesen kevesebb az üvegtörés is.

Ebben a kampányban különös gondot fordítanak a nyersanyag beszerzés csökkentésére. Az árut begyűjtési sorrendben továbbítja valamennyi begyűjtő központ feldolgozásra. Minden zöldség és gyümölcs szállítmány kísérelve érkezik a gyárba, aki felel mind a szállítmány minőségéért, mind pedig mennyiségéért.

Tehát a félév folyamán tiszteletben tartották az önköltségi ár mutatószámát, sőt egyszer, egyszer sikerült elcsökkenteniök is. Meg kell jegyeznünk azonban, hogy jelentős csökkentést a hat hónap alatt nem értek el, noha lett volna rá alkalom. A különböző gyümölcs-főzelék konzervek olcsóbbá váltak volna az önköltség jelentős csökkentése mellett. Az első félévi mutatószám megvalósítása után, a teljes kampányban,

A Magyar Forradalmi Munkás-Paraszt Kormány
NYILATKOZATA
az ENSZ különbizottságának Jelentéséről

— Részletek az ENSZ rendkívüli közgyűlésén

a Mód Péter magyar küldött által előterjesztett nyilatkozatból —

Az ENSZ XI. közgyűlése az u. n. „magyar kérdés” kivizsgálására 5 tagú különbizottságot küldött ki (az 1132. sz. határozat), hogy „közvetlen megfigyelést szervezzen és állandóan Magyarországon és másutt, tanukat hallgasson ki, belátása szerint bizonyítékokat és információkat gyűjtsön és ténymegállapításairól jelentson a közgyűlésnek”. Ez a határozat súlyosan sérti az ENSZ alapokmányát, a cikk 7. pontjában foglalt alapelveket, amely szerint az alapokmány egyetlen rendelkezése sem jogosítja fel az Egyesült Nemzetek Szervezetét arra, hogy olyan ügyekbe avatkozzék, amelyek kénytelenül valamely állam belső joghatóságának körébe tartoznak és nem kötelezik azokat arra sem, hogy ilyen ügyeket a jelen alapokmánynak megfelelő rendezési eljárás alá bocsássák.”

A magyar kormány ismét kijelenti, hogy a XI. ülésének közgyűlése a kül-

lönbizottságot az alapokmányban foglalt alapelvekkel ellentétben küldte ki. Ez beavatkozás a Magyar Népköztársaság belügyeibe és működésébe zavarokat okoz. A magyar kormány, amely tisztelettel adózik az ENSZ-nek — sajnos nem tartja, hogy ezt az emberiség magasabb céljainak megvalósítására létrehozott szervezet Magyarországon belülről való beavatkozásra használja fel. A különbizottság jelentésében szereplő elferdített tényekkel, a jelentés rágalmaival szemben a magyar kormány szükségesnek tartja kijelenteni a következőket:

1. Az 1956. október 23. és november 4. között Magyarországon kibomboltott gyerekes felkelés a Magyar Népköztársaság alkotmányos, állami és társadalmi rendjének erőszakos uton való megdöntésére, a korábbi Horthy-fasiszta rendszer visszaállítására és a magyar nép társadalmi haladását ellen irányult. Következésképpen október 23. és november 4. között Magyarországon ellenforradalom volt.

2. Az ellenforradalmi felkelést nyugati imperialista körök készítették elő, robbantották ki és támogatották.

3. Magyarországon az ellenforradalom szervezői és irányítói a volt kiváltások osztályok tagjai, előjogokat elvesztett feudális főúrnok, nemesi körök és a hatalomból kiszorított Horthy-fasiszta elemek voltak.

4. A fegyveres ellenforradalmi lázadást segítette Nagy Imre és a kormányba is beépült csoportjának esküszög, áruló, alkotmányellenes tevékenysége.

5. A forradalmi munkás-paraszt kormány az ellenforradalom idején végrehajtott és további intézkedései azokon a kötelezettségeken alapultak, amelyeket a magyar nép érdekeit híven kifejező és biztosító alkotmány a mindenkor kormány számára kötelezően előír. Ezek az intézkedések az ország törvényes rendjének védelmét szolgálták.

6. A fasiszta felelősségének megakadályozását megköveteli a mindenkor magyar kormánytól nemzeti kötelezettségei is, többek között a szövetséges és társult hatalmak által 1947 február 10-én Párizsban aláírt békeszerződés 4. cikke, amely szerint „...Magyarország, amely a fegyverszüneti egyezmény értelmében intézkedett magyar területen minden fasiszta jellegű politikai, katonai, avagy katonai színezetű szervezetnek, valamint minden olyan szervezetnek felszámolása iránt, amely az ENSZ-szel szemben ellenséges propagandát, ideértve a revizionista propagandát, fejt ki, a jövőben nem engedheti meg olyan effajta szervezetek fennállását és működését, amely megfosztja a népet demokratikus jogaitól”.

7. Azonos kötelezettséget ró a fasiszta utókezelésének megakadályozására a mindenkor magyar kormányra az ENSZ alapokmánya is.

8. A magyar forradalmi munkás-paraszt kormány alkotmányos és nemzetközi kötelezettségeinek megfelelően és az ország törvényei alapján szembeszállt az ellenforradalmi felkeléssel. Figyelembe véve, hogy az ellenforradalmat nyugati imperialista körök szervezték és ez a békét súlyosan veszélyeztette, a magyar kormány — mint a Varsói Szerződés egyik aláírója — kérte a Szovjetunió kormányát, hogy a magyar fegyveres erők támogatására bocsássa rendelkezésére a Szerződés alapján Magyarországon tartózkodó csapatait. A magyar fegyveres erők, a szovjet csapatok támogatásával, felszámolták az ellenforradalmat, helyreállították az ország törvényes rendjét. A magyarországi ellenforradalom felszámolása magyar belügy. A magyar kormány intézkedéseit egyedül az ország legfelsőbb államhatalmi szerveinek, az Országgyűlésnek tartozik felelősséggel.

9. Azzal a torzképpel szemben, amelyet Magyarországról a különbizottság fest, a valóság az, hogy a magyar kormány és a dolgozó magyar nép helyreállította az ország alkotmányos, törvényes rendjét. Gazdasági életünk stabilizálódott. Az ország lakosságának politikai, kulturális és gazdasági tevékenysége normális mederben folyik.

Az elmondottakat teljesen nyilvánvalóvá teszik a következő tények: 1945 óta egymást követik az imperialista beavatkozási kísérletek hazánk belügyeibe. Az ország felszabadulását követő első években az imperialista körök úgy látták, hogy a Horthy-fasiszma megmaradt belső erők elegendők arra, hogy támogatással belső összeesküvések útján visszaállítsák a Horthy-rendszert. Az összeesküvések közül utunkon a Nagy Ferenc által szervezett államcsínyre, amelyet az Amerikai Egyesült Államok akkori budapesti követelével együtt készített elő. Ilyen összeesküvést szervezett az amerikai követés közvetlen közreműködésével az általuk — a nemzetközi jog megsértésével — most is bujtatólt Mindszenty József is. Az amerikai imperialista körök, becspaña az amerikai és angol nép millióit, akik gyűlölik a fasisztákat és súlyos áldozatokat hoztak a második világháborúban a fasiszma ellen folytatott harcban, a második világháború végén nyugatra üzött fasiszta fegyveres egységeket az általuk megszállt területeken összegyűjtötték és ezeket Ausztria és a Német Szövetségi Köztársaság területén létesített és irányítottak alatt álló központokban, katonai táborokban ma is fegyverben tartják. Ezekről a helyekről is folytatódnak a Magyar Népköztársaság ellen. A Nyugat-Németország területén lévő katonai és kémszervezetek tevékenységét a múltéheni központ irányítja, amelynek egyik amerikai vezetője Singer alezredes. Ugyanekkor különféle fedőnevek alatt működnek.

Azzal a szándékosan valótlan állítással szemben, hogy az elmúlt év őszén Magyarországon spontán népi felkelést tört ki, cáfolhatatlanul bizonyítható, hogy október 23-án éjjel a fővárosban 27 km-es körzetben több ponton, egyidőben, egységes katonai terv szerint összehangolt fegyveres támadást intéztek a fontos állami és katonai intézmények ellen. Ostrom alá vették a rádiót, a nemzetközi vonalak telefonközpontját, a pályaudvarokat és más közlekedési csomópontokat. Előre felkészített szervezett rohamcsapatok megtámadták a VIII., IX., XII., XIII. kerületi lakóházakat, a IX. kerületi fegyverraktárakat, a II., VIII., XI. és XIII. kerületi katonai objektumokat, a II., VIII., XIII. kerületi gépkocsitelepeket. A fegyveres felkelés ellenforradalmi, fasiszta jellegű domborjait ki és bizonyítja az is, hogy október 23. és november 4. között újra megalakult a második világháború után betiltott fasiszta pártok, 17 reakciós fasiszta párt alakította meg országos központját és kezdte meg működését, köztük Horthy hírhedt kormánypártja, a Magyar Elet Pártja, a fajvédő Keresztény Magyar Párt, stb. Az ország különböző helyeiben jóval nagyobb számban alakultak különböző néven fasiszta pártok. Komárom megyében Szomod és Tát községekben, Győr megyében Téten, stb. szervezkedtek a nemzetközi közvélemény előtt ismert náci párt, a nyilaskeresztes párt is és a házak falán megjelent a horogkereszt. A nép vívmányait támadó reakciós fasiszta pártok fellépésének velejárója volt a nemzetközi gyűlölködés felszítása, az irredentizmus, az antiszemitizmus és a fehérterror. Az ellenforradalmiok százezreknyi pötyköltek meg Budapestén és szerte az országban a különböző világnézetű való haladó embereket, munkásokat, termelőszövetkezeti el-

(Folytatása a 4. oldalán)

1916 — A csatazaj elült. Csend volt, kiserélties csend. A sebesülteket elszállították, a parancsnokok megtervezett csapataikat gyűjtötték össze. A katonák fáradtak, csüggedtek voltak. Napok óta harcoltak; elkecsereket, kilátástalan harcba vitték őket. Most erősítésre vártak. Ez este fel megérkezett egy zászlóalj. Többnyire a kórházból, kisebb sebesüléseiket kiheverő katonák. Vértelen ajkuk remegve a félelemtől s az est sötéte sem hozott számukra megnyugvást.

Az újonnan érkezettek között a lövészárk mélyén állt egy fiatal, huszonegy éves, alacsonytermetű katonája, Bolovan Gheorghe pankotai ifjú. A frontmögötti kórházból hozták, a fején kardvágás és löpota helye vöröslött, de a sebek már beheggedtek. Últ és hallgatott. Aggban gondolatok kergették egymást és mindannyiszor megtorpantak egy kérdésnél: miért? miért mindez?

Imár orosz földön vannak és egyre csak előre hajszolják őket. Itt a távoli idegenben védelmezik a hazát? Egyszerű gondolkodású paraszti agyudál nem tudta felfogni a tömördek vérontás célját és szívóbelehástitott a kétségbeesés. Földalomban hallotta, hogy támadásba indulnak. Gépiesen nyúlt a puskája után. Vezényzóvak hagyták és a csillagos éjszakában kiléptek a földábrás árókból.

Különs támadás volt ez: puskalővés, csatazaj nélkül. Az orosz dölások arzenai ástottak — az ellenség visszaonult. Két álló hémó menelték. A végtelen teremtőlétlen ólonszolta magát a másfélszázadai kis csapat, amikor végre hosszabb pihenőre rendezkedtek be. Egy dombon félórát munkával beásták magukat és újabb parancsra vártak.

1917

A Nagy Októberi Szocialista Forradalom 40. évfordulója előtt

EMILÉKEZÉSEK

1957

Reggel volt, harmattól ezüstös reggel, amikor a völgyből harmonikaszó kapaszodott fel a fáradságtól elkinzott katonákhoz. Bolovan kőzkatoná órákig elhallgatta volna a kellemes zenét, jól esett a fülenek; egy pillanatra visszaköltözött fiatal testéhez az élet, az élnakadás biztató gondolata ömlött el egész testén. Gondolták, két oldal, majd mozdultak is felhangzott a harmonikaszó, itt-ott már átkihaltak egymásnak az osztrák magyar és az orosz katonák, sőt helyenként kenyeret is dobáltak egymásnak. A dombtetőn, a katonák előtt már csak egyetlen cél lehetett: hogy életüket mentse. Döfélek valamennyien eldobták a fegyvert. Ez 1916 augusztus 9-én történt.

Bolovan Gheorghe orosz fogságba esett. Ez ezzel új fejezet kezdődött életében...

Előbb Kieboe, majd a Kaukázusba került, Batumenszka városkába. Tizenhárom hónapig dolgozott egy gazdag közeli birtokon, aki a török fronton örnagy rangban volt. Abban az időben a kis város már forrongott és nem sokkal később végigszállított a Nagy Októberi Szocialista Forradalom szele a hatalmas országban, és az elnyomott, rabaságba tartott nép megértette, hogy elérkezett felszabadulásának napja.

Az örnagy ur visszatért a fronttól, civilruhába öltözött, de a városvezetéstől megkövetelte, hogy kiméletlenül bánjanak el mindazokkal, akik a fiatal szovjet hatalom mellett foglaltak állást. Rozák csapatok, ezek

rek, fehérgárdisták tartották reméltemben a kis város lakosait, nem egyszer kihajították őket a mezőre. A forradalom után egyre gyakrabban érkeztek hírek, hogy közeledik a vörös hadsereg. Es valóban egyik napon kisebb lovascsapat, elől vörös zászlóval, megérkezett a városba. A földesurak és a városvezetés egy része kerekelt oldott, az örnagy ott maradt.

Azt mondja Bolovannak: — Jönnek a vörösek. Mindenkit megölnek. Téged is. Nehogy barátokk velük, mert...

Bolovan Gheorghe buzdulóva után nézett, de azután megsejtette magát, s a kerítés mögül figyelte a fejleményeket. A lakosok örömmel fogadták a kis csapatot, szívetlenül vették körül a harcosokat, éljenek! Bolovan is kimerészkedett az utcára és lelkeben együtt örült a falubeliekkel, s csak akkor szennent meg, amikor öt katonát közeledett a ház felé.

A gazdát keresik — száll az egyik.

— Bent van a lakásban. — Te mi vagy itt? — Fogoly vagyok, hadifogoly. — Csak voltál, — szoronganak a kezét. — Most már szabad vagy, nem vagy többé fogoly. Szabad vagy, mehetsz haza.

Forrásig tudtál a fejébe. Haza? Hazamehet? Egy pillanatra látta magát, amint Pankotán, a domboldalon épült kis családi ház felé igyekszik, s a szűlő kitért harcosok örmög-

nyekkel a szemükben fogadják.

— Edes fiam!

Ezt mintha az anyja mondta volna, az edes szülőanyja.

— Ez igaz? — kérdezte és kicsordult a könnye.

A szobában az egyik katonája bejelentette a földesurak hogy ideális lakásuknak ezt a házat választották, csupán egy szobrá van szükségük. Az örnagy bólintott.

— Van-e fegyveres gazdám?

— Kérdezte egy katonája.

— Nincs nekem — hazudta a gazda.

— Es a másik szobába, a sarokba az kicsoda? — kérdezte bátran Bolovan.

— Az az — karkodott levegő után az örnagy — az vadászfegyver, ti pedig katonafegyvert kerestek.

— Fegyvert! — kiáltottak egyszerre ketten is.

Pillanattal tartozik a örnagy?

— Kérdezték Bolovantól a katonák. Hét hónapja nem fizetett.

— Fizesd ki — szólították az örnagyot. — Most azonnal. Fizesd ki, mert haza akar menni ez az ember.

A földesur fizetett, Bolovant pedig utabiztosították a katonák. Scha nem érezte magát ilyen szabadnak. Elindult, hogy visszatérjen a családi fészekbe.

1918-ban ért haza.

Négy évtized telt el azóta. Ketten ülnek a fehér ábrasszal letitett asztal mellett Bolovan bácsi

lakásán. Beszélgetünk, mesél a háborúról, a fogságról és arról, ami azóta történt. Fia vasuti munkás, ő pedig 2,6 hektár földön gazdálkodik. Idén tizennyolc mázsa búzát termelt, két mázst szerződés alapján adott el az államnak. Looa, tehene, mezőgazdasági szerszámok van — egyszerűen jól berendezett paraszti gazdasága. Az elégedett, szabad ember biztonságával beszél.

Nézem a harzdás, napégett arcot, a nagy, szürke bajuszt és a bizonyos, csaknem fehér szemöldökét: inas, csontos kezét. Dolgos kéz. A munka megviselte, de azért még erős, elbírja az ekeszarvát, a villát, még nem szorul a fia segítségére. A felesége, ez a szelidarcú, fürgemozgású asszony be-bekukkant a szobába, mintha segíteni akarna férjének azután doiga után néz. Tisztelességen, munkában öregedtek meg, nem is gondolná az ember, hogy Bolovan bácsi szemtanúja volt a világ első szocialista forradalmának és a Vörös Hadsereg első katonáinak ő is szolgálatot tett.

Most talán még alacsonyabb, mint negyven évvel ezelőtt, hiszen a ropant idő az ő vállát is nyomja, de találkozását az első vörös katonákkal soha nem felejtte el, az idő nem törölheti ki emlékezetéből.

— Először éreztem — mondja bucsuzól — hogy úgy bántak velem, mint egy emberrel, hogy ember-számba vettek. Csak most tudom maradéktalanul felmérni az 5 nagy harcut, most, amikor nekünk is segítettek szabadságunk kiútdá-

ban.

Török István

